

Trafikverket

Remiss Åtgärdsvalsstudie Säkra skolvägar

Yttrande

Trafikverket har gett Region Gotland tillfälle att lämna synpunkter på åtgärdsvalsstudie Säkra skolvägar, ärendenummer TRV 2023/25548.

Säkra skolvägar är högt prioriterat av Region Gotland och behovet finns utpekad i den regionala transportinfrastrukturplanen. Att barn kan färdas säkert och tryggt till och från skolan är en viktig förutsättning för möjligheten till lärande. Det är därför positivt att det nu finns åtgärder att prioritera in för genomförande för några av de skolor som ingått i utredningen.

Avseende ett antal skolor har behov i form av exempelvis nya övergångsställen eller hastighetsbegränsningar spelats in till utredningen från Region Gotland eller enskilda privatpersoner. Trafikverket gör i flera fall bedömningen att kriterierna inte uppfylls för att genomföra efterfrågade åtgärder. Vid majoriteten av skolorna föreslås inga fysiska åtgärder alls. För att barn och föräldrar vid dessa skolor ska känna trygghet på vägen till och från skolan behöver man därför kanske titta bredare. Avgränsningsområdet för denna rapport är satt till vägnätet i nära anslutning till skolorna, men behoven sträcker sig längre än så. Bristande möjlighet att cykla och gå säkert längs med länsvägarna mellan hem och skola gör att många föräldrar väljer att

1 (4)

skjutsa sina barn från dörr till dörr, vilket i sin tur skapar en osäkrare trafikmiljö runt skolorna. Region Gotland ser ett stort behov av att förbättra möjligheten att cykla och gå längs med länsvägarna vilket i alla fall till viss del kommer beröras i den regionala cykelplan för Gotland som ska arbetas fram i samverkan med Trafikverket.

Avseende Garda skola är hastighetsbegränsningen enligt rapporten 50 km/h invid skolan, enligt Nationella Vägdatabasen (NVDB) 70 km/h. Oavsett anser Region Gotland att en hastighetssänkning till 30 km/h 07-17 i anslutning till skolan är rimlig för att harmonisera med övriga skolor. Trafikverket bör tillsammans med Länsstyrelsen se över gällande trafikföreskrifter på platsen och sedan uppdatera NVDB med korrekt data.

Ett stort fokus i utredningen läggs på beteendepåverkande åtgärder, så kallad mobility management. Redan idag bedriver Region Gotland ett aktivt arbete kopplat till mobility management och barns säkra skolvägar. På teknikförvaltningen och Energicentrum Gotland samarbetas det kring flera projekt och initiativ. Ett projekt som har genomförts är det så kallade Mobilitetspusslet, som syftar till att introducera arbetet med mobilitetsfrågor på landsbygden. Ett annat aktuellt exempel med start hösten 2023 är projektet Framtiden är Aktiva Ungas Mobilitet (FAKTUM). FAKTUM drivs av Region Gotland med Energicentrum som projektägare och i samverkan med KTH. Projektet syftar till ökad kunskap om orsaker bakom det höga antalet bilresor till och från skola och fritidsaktiviteter. Tvärsektoriella åtgärder och lösningar kommer att tillämpas för att skapa bestående resultat för aktiv mobilitet. Ett tredje exempel är "Gå och cykla till skolan", en nationell utmaning där skolor under två veckor ska samla så många respoäng som möjligt genom att gå, cykla eller resa kollektivt till och från skolan. Region Gotland kommer sedan dela ut priser till de tre bästa skolorna på Gotland. Kampanjen arrangeras av Trafikkalendern, vilka med stöd från bland annat Region Gotland bistår skolorna med utbildningsmaterial kopplat till trafiksäkerhet och hälso- och miljöfrågor. Inom ramen för flera av initiativen ingår resvaneundersökning som en del av metodik och genomförande.

Resurser för beteendepåverkande arbete, som bland annat kan bidra till arbetet med barns säkra skolvägar, finns därmed alltså redan avsatta på teknikförvaltningen, Energicentrum eller genom tillfälliga projekt. Trots det kan det finnas utmaningar när det kommer till genomförande. Om ansvar och arbetsbörda i för stor utsträckning landar på de enskilda skolorna finns risken att åtgärderna inte kan prioriteras mot bakgrund av skolverksamheternas brist på tid och ekonomiska resurser.

För att underlätta för läsaren hade kartbilder över respektive skola med vägnumren utmärkta varit önskvärt.

Utredningen innehåller bara förslag till mindre åtgärder. Av den anledningen, att det just enbart är smärreåtgärder som föreslås, tycker Region Gotland att det är särskilt olyckligt och anmärkningsvärt att utredningen tagit så lång tid. På startmötet för åtgärdsvalsstudien i oktober 2021 angavs en tidplan från start till slutförande som sträckte sig över sju månader. Vid ett möte mellan Trafikverkets och Region Gotlands regionledningar den 13 juni 2022 står i mötesanteckningarna följande: *"Utredningen syftar till att minska barriärerna för säkra skolvägar i Region Gotland och planeras att färdigställas under 2022. Rapporten går ut på granskning till Region Gotland innan sommaren."* Det dröjde ytterligare ett halvår tills Region Gotland fick rapporten tillhanda. Därefter tog det fyra månader innan Region Gotland fick tillbaka rapporten för genomläsning igen. Det är såklart oerhört viktigt med en viss framdrift avseende åtgärdsvalsstudierna så att det faktiskt finns åtgärder för Trafikverket att planera in för genomförande. Detta eftersom vi ju vet att behoven på det gotländska vägnätet är stora.

Regionstyrelsen

Meit Fohlin
Ordförande Regionstyrelsen

Torsten Flemming
tf Regiondirektör

